

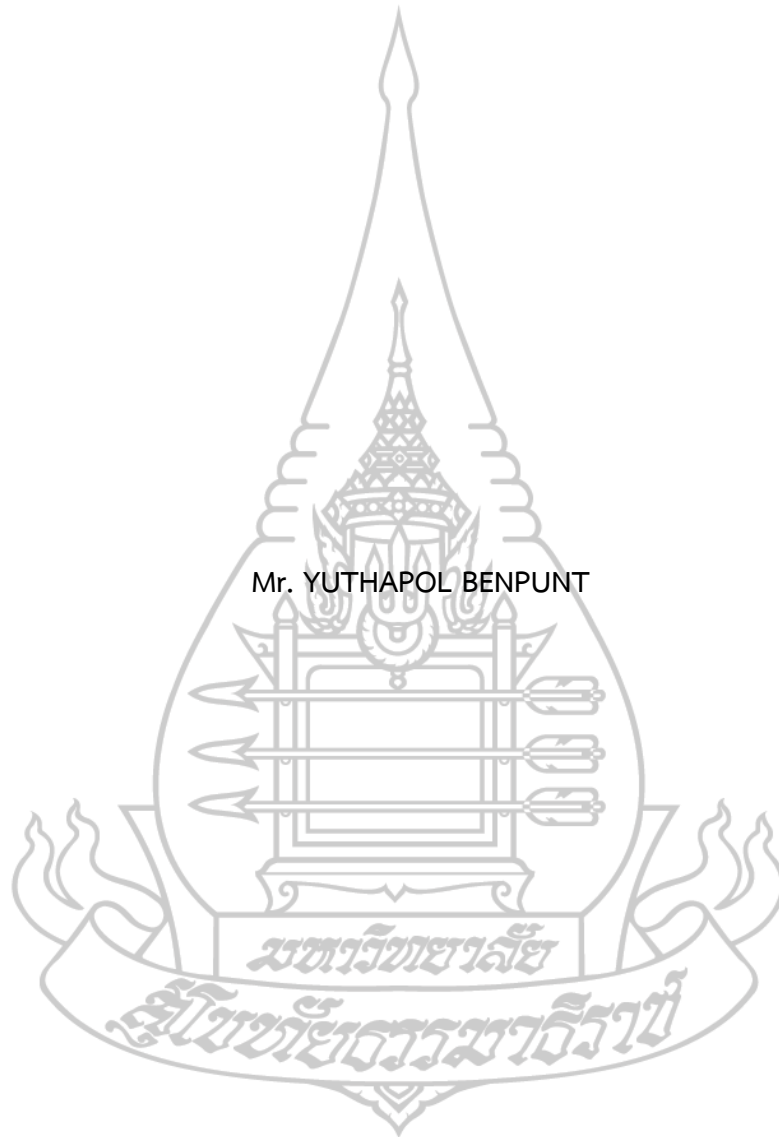
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Needs for Development of Internal Supervision of Vocational
Colleges in Pathum Thani Province

Mr. YUTHAPOL BENPUNT

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ชื่อและนามสกุล	นายยุทธพล เบอรพันธุ์
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

ผู้ศึกษา นายยุทธพล เบอรพันธุ์ รหัสนักศึกษ 2632300733

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
นิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี และ (2) ความต้องการจำเป็นในการ
พัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติ
หน้าที่ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 175 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางจซี
และมอร์แกน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .99 และ .99 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่
ด้านการประเมินผล ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน และด้านปัญหาและความต้องการ ส่วนสภาพที่พึง
ประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่
ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการศึกษาสภาพที่พึง
ประสงค์ และด้านปัญหาและความต้องการ และ (2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายใน
ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี คือ ต้องการให้ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไป
ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น การนิเทศภายใน อาชีวศึกษา

Independent Study title: The Needs for Development of Internal Supervision of Vocational Colleges in Pathum Thani Province

Author: Mr. YUTHAPOL BENPUNT; ID: 2632300733;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Dr. Manaphan Charnsilp; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the actual condition and desirable condition of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province; and (2) the needs for development of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province.

The research sample consisted of 175 teachers who were performing their duties in vocational colleges in Pathum Thani province during the 2023 academic year, obtained by simple random sampling. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research tool was a questionnaire on the actual condition and desirable condition of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province, with reliability coefficient of .99 and .99, respectively. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{modified}$.

The research findings revealed that (1) both the overall and specific aspects of the actual condition of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province were rated at the moderate level; the specific aspects of actual condition of the internal supervision could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of the evaluation, that of the study of actual condition, and that of the problems and needs; while both the overall and specific aspects of desirable condition of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province were rated at the high level; the specific aspects of desirable condition of internal supervision could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of the evaluation, that of the study of desirable condition, and that of the problems and needs; and (2) the needs for development of internal supervision of vocational colleges in Pathum Thani province is for supervisors to apply the principles of internal supervision to be appropriate to the situation and the recipients of supervision.

Keywords : Needs, Internal supervision, Vocational education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคลากรหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือ ตรวจสอบ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ในงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำที่ดี ที่ช่วยพัฒนาความคิดของผู้วิจัยในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ตลอดระยะเวลา ที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้ ตลอดจนเพื่อนๆ พี่น้อง แขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ทีสินันท์ ทูมา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ชิสเตอร์อุษณีย์ ธีระพัชรรังษี ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์เมรี่ อุดรธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีมปรัชญ์ คณินพศุตย์ อาจารย์ประจำแขนงวิชาวัดและประเมินผล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาและความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในครั้งนี้แต่บิดา มารดา คณาจารย์ผู้มีประคุณ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นายยุทธพล เบอรพันธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา	6
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการนิเทศ ภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปรการวิจัย	62
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	76
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	77
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	81
ประวัติผู้ศึกษา	87

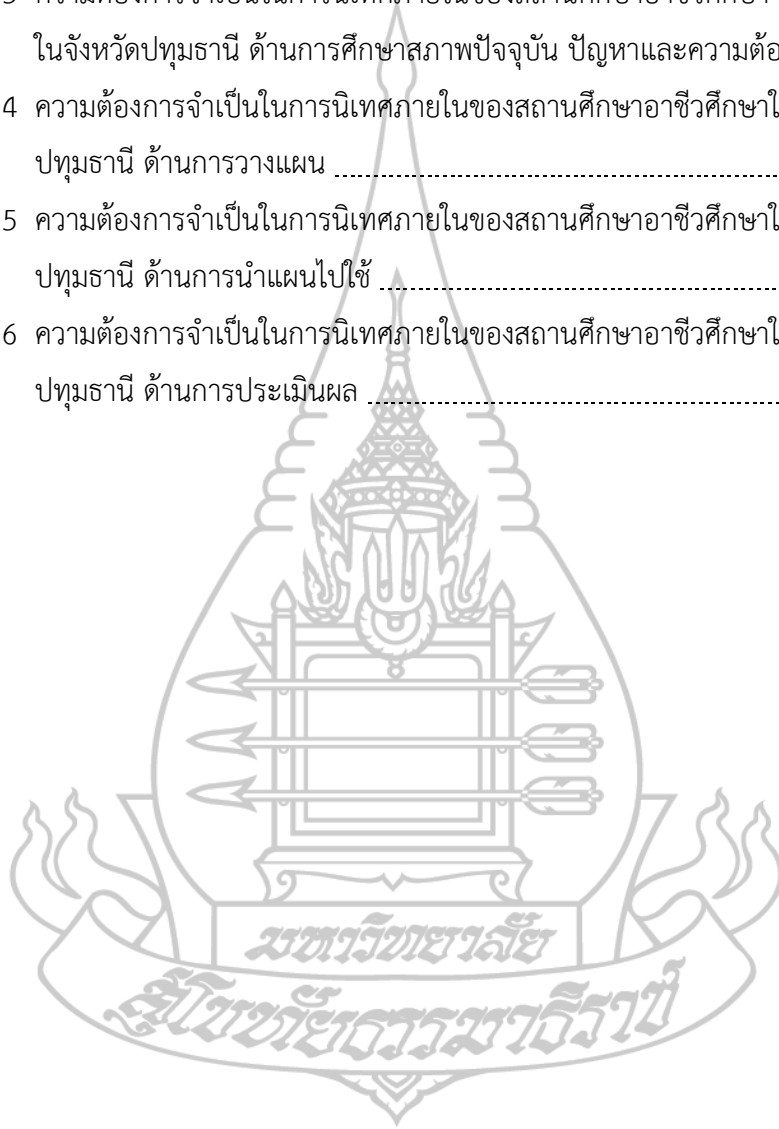

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบของกระบวนการนิเทศภายใน จากทัศนะและผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ	24
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา2566	39
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตารางที่ 4.2 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม	45
ตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	45
ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน	46
ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้	47
ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล	49
ตารางที่ 4.7 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม	50
ตารางที่ 4.8 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	51
ตารางที่ 4.9 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน	52
ตารางที่ 4.10 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้	53
ตารางที่ 4.11 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล	54
ตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	58
ตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี ด้านการวางแผน	59
ตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้	60
ตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี ด้านการประเมินผล	61

๘

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยจัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกรายวิชา ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2543, น.3 - 17) และในส่วนของจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดการอาชีวศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นเรื่องสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เน้นการบริหารจัดการใหม่ที่ต้องการให้การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2564, น.8)

สถานศึกษาต้องมีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาสามารถตอบสนองตามบทบาทของกฎหมายและนโยบายการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ในปัจจุบันสถานศึกษาหลายแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดีรวมทั้งเป็นผู้รู้

และผู้เข้าใจสภาพปัจจุบันและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน อีกทั้งมีความใกล้ชิดกับครู จุดเด่นจุดด้อยได้ดีกว่า ดังนั้นระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสม คือ การนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556, น.8) สอดคล้องกับ ธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550, น.34) ที่เห็นว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง ทั้งนี้เพราะการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นความพยายามที่จะ ปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ดีขึ้น และบรรลุตามเกณฑ์ของ มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาได้

การนิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้มีการพัฒนามากขึ้น ซึ่งมีทั้งการนิเทศภายใน และการนิเทศภายนอก ซึ่งการนิเทศภายในเป็นการนิเทศภายในสถานศึกษา แต่ละสถานศึกษา สามารถทำได้เองโดยการ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน สามารถกระทำได้เองและตลอดเวลา ส่วนการนิเทศภายนอก เป็นการนิเทศโดยคณะกรรมการส่วนกลางที่มาจากเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามา นิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษาและปัจจุบันหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษานั้น มีข้อจำกัดอยู่หลายประการที่ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศการศึกษาได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านของจำนวนศึกษานิเทศก์ที่มีไม่เพียงพอ กับ จำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงทำให้ไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานนิเทศ ดังนั้นระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมและควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดใน สภาพการณ์เช่นนี้ คือการนิเทศภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556, น.8)

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี ยังพบปัญหาสำคัญ คือ การกำหนดปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในยังไม่เป็น ระบบที่ชัดเจน ครูกับผู้ดำเนินการนิเทศไม่ได้วางแผนร่วมกัน ขาดงบประมาณในการสร้างสื่อเครื่องมือ การนิเทศภายใน ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ไม่มีการรายงานผลการนิเทศให้ ทราบอย่างชัดเจนและสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ผู้บริหารมีภารกิจมากจึงไม่สามารถปฏิบัติงาน นิเทศภายในสถานศึกษาได้ตามแผนนิเทศที่วางไว้ ประกอบกับบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความ เข้าใจการนิเทศภายในน้อย จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควร (อสนีย์วัฒน์ แสงทะตา, 2546, น.44)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับ ความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี เพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่ง หากแต่ละสถานศึกษามีการดำเนินงานนิเทศภายในเป็นระบบแล้ว ย่อมสามารถนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและมาตรฐาน
การอาชีวศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบความคิดทางทฤษฎี

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ
ภายใน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของ Briggs and Justman (2009) Sergiovanni & Starrett
(1999, p.35) ชารี มณศรี. (2542) Acheson and gall (2012) Glickman, Gordon & Ross-
Gordon, 2018 : 228-229 Allen (2010) สัจด์ อุทรานันท์ (2530, น.84 – 88) กรมวิชาการ (2543,
น.42) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (232, น.334) จิตติมา วรรณศรี (2557, น. 113) สันติ บุญภิรมย์
(2552, น.299 – 301) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, น.146 -147) วัชรา เล่าเรียนดี (2556, น.30)
เมธินี สระโร (2560,น. 31) คุณาพร คมสัน (2564, น. 12 -13) แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด
การนิเทศภายใน เป็นลำดับไว้ 4 ขั้นตอน เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังภาพ

ตัวแปรที่ศึกษา

แนวคิดการนิเทศภายใน

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ
2. การวางแผน
3. การนำแผนไปใช้
4. การประเมินผล

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการนิเทศภายในและแนวทางการพัฒนาดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการนิเทศภายใน นำมาเป็นกรอบในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การหาความต้องการจำเป็น
- 2) การวางแผน
- 3) การนำแผนไปใช้
- 4) การประเมินผล

4.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 วิทยาลัย จำนวนทั้งหมด 320 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญ ดังนี้

5.1 การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษาในการแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมการเรียนการสอนและการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ หมายถึง การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ขณะนั้นของการนิเทศภายในรวมถึงปัญหาและความต้องการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู นำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรรวจความต้องการของครู ในด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา

5.1.2 การวางแผน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ขณะนั้นโดยการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรม

และแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน วางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน จัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการจัดทำปฏิทินการนิเทศ จัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน

5.1.3 การนำแผนไปใช้ หมายถึง การนำผลที่ได้จากการวางแผนไปปฏิบัติโดยการดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน สังเกตปัญหาที่พบและจดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายในนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ เลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน บันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน

5.1.4 การประเมินผล หมายถึง การนำผลลัพธ์ของการดำเนินงานมาวิเคราะห์โดยการ เปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ สรุปผลการประเมินนิเทศภายในนำผลสรุปการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป

6. ประโยชน์ที่ว่าจะได้รับ

6.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน

6.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 1.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 1.3 ความจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 1.4 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 1.5 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
  - 2.1 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
  - 2.2 วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี
  - 2.3 วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี
  - 2.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญจวิทยา
  - 2.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี
  - 2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทอง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการนิเทศการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

Harris (อ้างใน วัชรา เล่าเรียนดี (2544, น.7) กล่าวว่าการนิเทศภายใน คือ การที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำการเพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของบุคลากรอื่น ที่ส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการคงไว้หรือปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน

สัจด์ อุทรานันท์ (2530, น.8) ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2526, น.6) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามใดๆที่จะช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไข สภาพการเรียนการสอนของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยวิธีจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก แก่ครู เพื่อให้ครูปฏิบัติภารกิจการสอนได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมายยิ่งขึ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536, น.5) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการของผู้นิเทศที่มุ่งจะปรับปรุงและพัฒนาการสอนในสถานศึกษา โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน

อามีเนาะ มามู (2543, น.13) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือ แนะนำการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ในการปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอนให้มีคุณภาพ

ณัฐธินิชา กอวิจิตร (2557, น.13) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการหรือพฤติกรรมในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศที่จะช่วยเหลือ แนะนำให้การสนับสนุนส่งเสริมกันและกันเพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษาคาดหวังไว้ โดยเน้นความร่วมมือกัน ความเป็นประชาธิปไตย และประสิทธิภาพยิ่งขึ้นที่จะส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน

กาญจนา ชิตสิน (2558, น.36) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำ ร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ปดินทร์ เซนต์วิบูลย์ (2558, น.8) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินการร่วมกับครูผู้สอนเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งโดยสรุปแล้วหลักการพื้นฐานของการนิเทศภายในสถานศึกษานั้นจะต้องมีกรอบคิดที่กำหนดหรือควบคุมแนวทางการกระทำเพื่อดำเนินงานช่วยเหลือ แนะนำปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น

พาสนา ชลบุรีพันธ์ (2560, น.12) ให้ความหมายว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีความประพฤติดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ร่วมมือกันเพื่อดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุง ด้านการจัดการเรียนสอนของครูและ พัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและส่งผลให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น

1.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องกำหนด จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงการทำงานและหาแนวทาง ในการดำเนินการร่วมกันของผู้บริหารและครูในด้านการจัดการเรียนสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สันต์ ธรรมบำรุง (2526, น.19) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การปรับปรุง พัฒนาชี้แนะครูในด้านการเรียนการสอนเพื่อส่งผลไปให้ผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536, น.8) ให้เหตุผลว่าความมุ่งหมายของการนิเทศ ภายในสถานศึกษาเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งมีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

1.1 การนิเทศภายในสถานศึกษาให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอนเพื่อครูจะได้ใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน

1.2 การนิเทศภายในสถานศึกษาช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการ สอน

1.3 การนิเทศภายในสถานศึกษาช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

2.1 เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนสอนในโรงเรียนเพื่อคุณภาพของนักเรียน

2.2 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน

3. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

4. เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

ณรงค์ชัย สารระสะ (2548, น.19) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะ พัฒนาช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผลและยังเสริมความมั่นคงในวิชาชีพสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูเพื่อจะได้ร่วมกัน พัฒนานักเรียนให้มีการพัฒนาตามความมุ่งหมายของการศึกษา

กฤษดา สิมมะโน (2552, น.11) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน สถานศึกษาเป็นการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมถึง สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ร่วมกัน

กาญจนา ชิตสิน (2558, น.39) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายหลักของการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นไปเพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติงานสอนของครูผู้สอนเพื่อกระตุ้นให้ครูได้ตระหนักถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของตน ทั้งด้านที่เป็นปัญหาต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไขและด้านที่ดี ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาให้ได้ดียิ่งขึ้นทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและส่งผลให้โรงเรียนมีนักเรียนที่มีคุณภาพโรงเรียนมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือปรับปรุงให้คำปรึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.3 ความจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนการสอนและมุ่งส่งเสริมความเจริญของงานในทุกด้านให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการให้การศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของครู ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีหลักการในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2530, น.116 - 117) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์โดยตำแหน่งมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถสนองความต้องการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ได้ทั่วถึง
2. สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาแต่ละแห่งไม่เหมือนกันจึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ ซึ่งอยู่ภายนอกจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาได้ การสนองความต้องการจึงเป็นไปได้ยาก
3. ในสภาพปัจจุบัน บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถเพียงพอและบางคนยังมีความชำนาญในเฉพาะสาขาอีกด้วย จึงสมควรจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและยัง เป็นการยอมรับซึ่งกันและกันอีกด้วย
4. เป็นการสอดคล้องกับ ปรัชญา หลักการและวิธีของการนิเทศสมัยใหม่ที่สุดซึ่งการนิเทศสมัยใหม่จะเกิดขึ้นโดยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ใช่จะต้องมีคนมาคอยแนะนำให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น.62) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนการนิเทศจากบุคคลภายนอก อาจจะลดความจำเป็นลงในเมื่อสภาพปัจจุบันขาดแคลนผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ตลอดจนสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ประกอบกับ

ปัจจุบันบุคลากรภายในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเพียงพอเป็นผู้รู้ปัญหาแท้จริงในการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาของตนเองมากที่สุด

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น.26) ได้ให้เหตุผลความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

2. การศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีความหลากหลายในวิชาชีพความชำนาญ ความรู้เฉพาะสาขาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติการจัดการศึกษานิเทศก์ให้ครบตามสาขาและเพียงพอจึงเป็นสิ่งที่ทำได้จำกัด

3. การนิเทศภายในเป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขาเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย

4. การนิเทศภายในสถานศึกษาก็จะได้สร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน

5. การประสานในสถานศึกษาจะสะดวก เพราะความคุ้นเคยกันมีประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2547 : 5) ได้ให้เหตุผลความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 4 ข้อ คือ

1. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยากจำเป็นต้องมีการนิเทศเพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน

2. การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญของครู แม้ว่า จะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตามแต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง

3. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน

4. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากกาเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

ไพศาล ทองเนื้อแปด (2547, น.17) ได้กล่าวไว้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความจำเป็น ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัด การเรียนรู้ พัฒนา แก้ปัญหาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัยและศักยภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

กรองทอง จิเรตชากุล (2550, น.4) กล่าวว่าความจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน

2. ปริมาณศึกษานิเทศก์มีไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษา
3. บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิด
ปัญหามากที่สุด
4. บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเองสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่าง
ต่อเนื่อง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 145) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษามีความ
จำเป็นเนื่องจากสภาพการนิเทศจากสภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดมีจำนวนจำกัด สถานศึกษากระจาย
อยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศจึงทำให้ได้รับการนิเทศไม่ทั่วถึงจึงมีความจำเป็น ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการ
เรียนการสอนในห้อง เรียนได้
2. การจัดการศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอให้ครบตามสาขาในวิชาชีพความชำนาญ
ความรู้
3. การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์
สูงสุดเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอีกด้วย
4. การนิเทศภายในสถานศึกษาก็จะสร้างความใกล้ชิดคุ้นเคยกันเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดี
ต่อกัน
5. การประสานในสถานศึกษาจะมีความสะดวกและมีการประชาสัมพันธ์กันอย่าง
ทั่วถึง

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการ
สอนใน โรงเรียน การนิเทศภายในสถานศึกษาจะมีผลทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จทั้งทางด้าน
การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยการนิเทศ
ภายในสถานศึกษานั้นจะช่วยพัฒนา แก้ไข และปรับปรุงบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมาก
ยิ่งขึ้น ซึ่งจะสามารถดำเนินการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์เป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา

1.4 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนการสอนและมุ่งส่งเสริม
ความเจริญงอกงามในทุกด้านให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการให้การศึกษา ดังนั้นจึง
จำเป็นต้องมีหลักการในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาเพื่อให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน
ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจหลักการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องอาศัย
การทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูเพื่อแก้ปัญหาการจัดการจัดการเรียน
การสอนเปิดโอกาสให้คณะครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
รู้จักเห็นใจซึ่งกันและกันเป็นการสร้างสรรค์มีการวางแผนแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี

ประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักวิชาเป็นวิทยาศาสตร์มีความเป็นประชาธิปไตยมีการร่วมมือกัน ส่งเสริมขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานหลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษามีผู้นำเสนอไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2530, น.15 - 18) กล่าวถึงหลักการนิเทศสามารถสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

หลักการที่ 1 การนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้เทศและผู้รับการนิเทศ

หลักการที่ 2 การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียนแต่การดำเนินงานนั้นกระทำโดยผ่านตัวกลางคือ ครู และบุคลากรทางการศึกษา

หลักการที่ 3 การนิเทศการศึกษาในประเทศไทยเน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

อเนก ส่งแสง (2540 : 6) ได้ให้หลักการนิเทศไว้ ดังนี้

1. หลักการต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่
  - 1.1 มีนโยบาย จุดมุ่งหมายและแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศที่แน่นอน ชัดเจน
  - 1.2 เป็นไปตามกฎเกณฑ์สภาพปัญหาหรือความเป็นจริงในเรื่องนั้นๆ
  - 1.3 มีวิวัฒนาการทางด้านเนื้อหา สาระ เครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ตลอดจนกลวิธีในการนิเทศ
  - 1.4 มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างมีระบบ
2. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้นประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ผู้สอนและผู้เรียนมากกว่าการจับผิด ได้แก่
  - 2.1 มีการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อครูจะได้เข้าใจหลักการสอนทั่วไป
  - 2.2 พัฒนาเทคนิควิธีสอนให้มีประสิทธิภาพ
  - 2.3 ฝึกทักษะและประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน
  - 2.4 พัฒนาเจตคติในการเรียนการสอนให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี
  - 2.5 ปรับปรุงเอกสารแผนการสอน เป็นต้น
3. การนิเทศตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย ได้แก่
  - 3.1 ผู้นิเทศเป็นผู้นำทางด้านวิชาการไม่ใช่ผู้ใช้อำนาจ
  - 3.2 ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมให้มีการแสดงออกโดยทั่วถึง
  - 3.3 ผู้รับการนิเทศมีอิสระที่จะคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงาน
  - 3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. การนิเทศเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่

- 4.1 มีขั้นตอนการนิเทศตามลำดับ มีระเบียบวิธีการ
- 4.2 มีการรวบรวมข้อมูลและสรุปผลมาใช้ในการนิเทศ
- 4.3 มีการประเมินและติดตามผล

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542 อ้างถึงใน พิมพกา ธรรมสิทธิ์, 2554, น.309 - 310) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษาที่ดีไว้ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ลักษณะของกระบวนการมีความหมายครอบคลุมถึงการทำงานเป็นขั้นตอน (Steps) มีความต่อเนื่อง (Continuity) ไม่หยุดนิ่ง (Dynamic) และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (Interaction) ในหมู่ปฏิบัติงานซึ่งลักษณะดังกล่าวล้วนเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของการนิเทศที่ดีทั้งสิ้น

2. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียนโดยผ่านตัวกลางสำคัญคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การนิเทศการศึกษานับบรรยากาศในการเป็นประชาธิปไตย

เสรี ลาซโรจน์ (2550, น.107 - 108) กล่าวว่าหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษา มีดังนี้

1. หลักการของกระบวนการวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบวิธีที่รัดกุมชัดเจน ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติตามแผนการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศซึ่งอาศัยขั้นตอนตามวิทยาศาสตร์ คือ การกำหนดปัญหา การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตั้งสมมุติฐานและสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้

2. หลักการของความเป็นประชาธิปไตย คือ เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่าบุคคลแตกต่างกัน มีความถนัด ความสนใจ ความสามารถแตกต่างกัน มีการร่วมมือกันในกระบวนการนิเทศและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อที่จะกำหนดความต้องการจำเป็น จุดมุ่งหมาย รูปแบบและกิจกรรมที่จะใช้ในการนิเทศ จัดทำข้อตกลงที่แต่ละฝ่ายจะต้องปฏิบัติวิเคราะห้และประเมินผลการนิเทศร่วมกันด้วย

3. หลักการนิเทศเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์ โดยการแสวงหาความสามารถพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน ครูและผู้มีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้มีการแสดงออกถึงทักษะและความสามารถที่แต่ละคนมีอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนและงานไม่ใช่การเน้นย้ำจุดบกพร่องของคนและงาน

4. หลักการปฏิบัติงานของกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วม โดยเน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินที่ยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกันช่วยเหลือและแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกันร่วมคิด ร่วมพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

5. หลักการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบและข้อตกลงที่ได้ทำกันไว้มีการควบคุมติดตามผลการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้กำหนด ตรวจสอบผลการนิเทศทุกขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการและผลการนิเทศตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน

6. หลักการปฏิบัติงานโดยยึดนโยบายและวัตถุประสงค์ของงานโดยกระบวนการนิเทศไม่เพียงแต่จะสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาที่กำหนดเท่านั้นหน่วยงานมีความจำเป็นต้องดูนโยบายของหน่วยเหนือด้วยและที่สำคัญ คือ การนิเทศทุกครั้งจะต้องให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.227) กล่าวว่าหลักการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศจะต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศ การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยเฉพาะการนิเทศทางด้านวิชาการจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้ต้องมีประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินงานต้องมีหลักยึดในการทำงาน หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. การนิเทศควรมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีการวางแผนดำเนินงานเป็นโครงการ
  2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ มีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้น ความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
  3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลให้แต่ละบุคคลได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่
  4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน โดยให้ครูอาจารย์ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเองเป็นอย่างไร จะหาวิธีแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร
  5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้นสร้างความเข้าใจระหว่างกันสร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธีการทำงานที่ดีและความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้
  6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพันและความมั่นคงต่ออาชีพรวมทั้ง ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
  7. การนิเทศเป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีความรู้สึภาคภูมิใจในวิชาชีพและเป็นอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้ความสามารถและสามารถที่จะพัฒนาได้
- Franseth, 1961 (อ้างถึงใน พิมพกา ธรรมสิทธิ์, 2554, น.315) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษาที่ดีไว้ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาจะได้ผลอย่างเต็มที่ในการปรับปรุงการเรียนการสอนก็ต่อเมื่อการนิเทศนั้นได้ให้ความสำคัญ แก่วิธีการแก้ไขปัญหาย่างมีเหตุผลและตั้งอยู่บนจุดหมายที่แน่นอนซึ่งได้ผ่านการพิจารณาตกลงร่วมกันโดยคณะครูและผู้บริหารที่นิเทศ

2. การนิเทศการศึกษาจะมีความหมายสำหรับครูก็ต่อเมื่อการนิเทศนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีเหตุผลต่อผู้รับการนิเทศโดยตรง นั่นคือจะต้องทำให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาว่าจะให้ผู้นิเทศช่วยเหลือในเรื่องใดจึงจะเป็นที่ต้องการ

3. การนิเทศการศึกษาที่ดี จะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ยั่วยุและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการช่วยเหลือครูและต้องให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุจุดประสงค์

4. การนิเทศการศึกษาจะให้ผลควรใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา และช่วยให้ผู้ร่วมงานได้ศึกษาปัญหาตลอดจนรายละเอียดต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเสียก่อน

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาเป็นหลักการปฏิบัติงานที่เป็นระบบขั้นตอน กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเน้นกระบวนการประชาธิปไตยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล มุ่งส่งเสริมบรรยากาศแก่ความร่วมมือ การสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติในการพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้าตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานในการวางแผนร่วมกัน

1.5 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

สิ่งที่สำคัญที่ทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดกว้างสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้ยอมรับในความสำคัญของคุณค่าและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นการกระทำที่มีแบบแผนมีลำดับขั้นตอนมีระบบระเบียบแบบแผนซึ่งมีผู้กล่าวเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สังต์ อุทรานันท์ (2530, น.84 - 88) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพการทำงานในสังคมไทยไว้ 5 ขั้นตอนซึ่งเรียกกันว่า “PIDRE” ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) ขั้นที่ผู้บริหารผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องดำเนินงานว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไรและจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตามและก็มีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่

ยังไม่ได้ผลหรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing -D) ประกอบด้วยงานใน 3 ลักษณะ คือ

1. การปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศเป็น ขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2

2. การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นตอนนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3. การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไรหลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำได้โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่งสำหรับกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลและถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้หากจะได้ดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำไปได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น.23) ได้เสนอแนะกระบวนการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาและความต้องการในการนิเทศการศึกษาเป็นขั้นเริ่มต้นที่จะได้ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจวางแผนและการกำหนดทางเลือกต่อไป

2. การวางแผนและการกำหนดทางเลือกการวางแผน คือ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่พึงประสงค์ซึ่งรวมถึงการกำหนดการเลือกทางปฏิบัติรายละเอียดขั้นตอนการทำงานอย่างมีระบบที่สะดวกแก่การปฏิบัติและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

3. การสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนาวิธีการมีความจำเป็นสำหรับผู้ทำกรนิเทศ เพราะถือได้ว่าเป็นกระบวนการหลักที่สำคัญที่มีความจำเป็นต่อการนิเทศการศึกษาเป็นตัวที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

4. การปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศจริงตามแนวทางหรือวิธีการที่ได้กำหนดไว้

5. การประเมินผล เป็นขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การรวบรวมปัญหาที่ปฏิบัติ แต่ละขั้นตอนเพื่อหาทางแก้ไข

ซารี มณีศรี (2542, น.202) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมสำคัญเป็นขั้นตอนปฏิบัติการทั้งด้านกระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศและกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การชี้แจงคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานการสำรวจความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการการวิเคราะห์สาเหตุปัญหา การจัดลำดับ กำหนดทางเลือกการแก้ปัญหาและดำเนินการ

2. ขั้นการวางแผน นำเอาทางเลือกตามขั้นที่ 1 มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรม โดยเขียนเป็นโครงการนิเทศ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผู้รับผิดชอบโครงการ แผนดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผลและผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นลงมือทำตามโครงการนิเทศที่กำหนดหลักโดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อและเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจรวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา

4. ขั้นการประเมินผล เป็นการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ประเมินความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเมื่อได้ดำเนินการตามแผนไประยะหนึ่งจะมีการตรวจสอบประเมินผลงาน 3 ระยะคือ ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน ประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้รู้จุดอ่อน จุดแข็งข้อบกพร่องและอุปสรรคต่าง ๆ และมีการรวบรวมผลการประเมินข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

กรมวิชาการ (2543, น.42) ได้กล่าวว่า แนวทางการนิเทศการศึกษามี กระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการนิเทศ
2. ขั้นวางแผนการนิเทศ

3. ชั้นปฏิบัติการตามแผนการนิเทศ
4. ชั้นประเมินผลการนิเทศ
5. ชั้นปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) กล่าวถึงขั้นตอนของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า การนิเทศจะประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ร่วมกันโดยเทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนดำเนินการนิเทศผู้นิเทศต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ซึ่งสภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่แท้จริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันส่วนความต้องการหมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศการวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการ เหตุผลและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้าง แล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งต้องให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติในการปฏิบัติงานนั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ ผู้บริหาร นอกจากนี้ยังต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศด้วย

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผลได้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล

จิตติมา วรณศรี (2557, น.113) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอกระบวนการในการดำเนินการนิเทศที่มีทั้งส่วนคล้ายคลึงและส่วนที่แตกต่าง เพื่อให้การนิเทศสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา การประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและกระบวนการบริหาร PDCA รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหา เป็นการสำรวจรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผนกำหนดแนวทาง วิธีการหรือเทคนิคต่างๆ ที่จะใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาวิธีการที่เลือกใช้นิเทศควรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศภายในโดยผู้นิเทศที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติการณ์นิเทศตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศด้วยเทคนิคหรือวิธีที่ได้วางแผนไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง เป็นการตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายและการแก้ปัญหาในการนิเทศ โดยอาจใช้การประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนด

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.299-301) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมควรมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) เป็นขั้นที่ฝ่ายศึกษานิเทศก์กำหนดนโยบายและแนวทางในการนิเทศไว้ล่วงหน้าและจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุดได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมด้วย ทั้งนี้เพราะว่าการนิเทศเป็นเพียงพระคุณและเป็นส่วนหนึ่งของงานบริหาร เมื่อผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมรับทราบโดยตลอดจะได้รับข้อมูลในการปฏิบัติงานในระดับการเรียนการสอนแล้วสามารถให้คุณให้โทษได้ด้วย

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติงาน (Doing) เป็นขั้นศึกษานิเทศก์ออกไปถึงสถานศึกษาโดยตรงได้สังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนการสอนที่แท้จริง พร้อมทั้ง รับทราบรับรู้ปัญหาอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ทราบเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมต่อไป

ขั้นที่ 3 การให้ความรู้ตามความจำเป็น (Informing) เป็นขั้นที่ได้รับข้อมูลจากขั้นที่ 2 เนื่องด้วยการนิเทศเป็นการให้ความรู้เพิ่มเติมตามความจำเป็น โดยอยู่บนพื้นฐานของปัญหาอุปสรรคที่พบเป็นการร่วมมือกัน ของทุกฝ่ายในการปรับปรุงงานการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและผลงานที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ สำหรับการให้ความรู้ว่าจะกระทำได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มตามความจำเป็น

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing) เป็นขั้นที่ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารทุกระดับไม่ทอดทิ้งครูให้แก่ปัญหาตามลำพังการให้ขวัญและกำลังใจเปรียบเสมือนยาวิเศษที่ให้แก่ครูและผู้ปฏิบัติงานได้มีกำลังใจในการแก้ปัญหาต่อไป เนื่องด้วยงานการศึกษาเป็นงานที่จะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายผลสำเร็จก็จะบังเกิดขึ้น ส่งผลต่อความสงบสุขโดยรวมซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษด้วย

ขั้นที่ 5 สนับสนุนการปฏิบัติงาน (Supporting) เป็นขั้นที่ทั้งศึกษานิเทศก์และผู้บริหารทุกระดับได้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ พร้อมทั้งเงินงบประมาณที่มาช่วยครูในการแก้ไขปัญหาทุกรูปแบบ ให้บรรเทาเบาบางลงไปและหมดไปในที่สุด

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluating) เป็นขั้นที่ศึกษานิเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มาร่วมกันและประเมินผลในการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากการประเมินผลว่าบรรลุผลสำเร็จ ล้มเหลว หรือได้ผลระดับใดอย่างไรจะได้อ้อนกลับไปขั้นที่ 1 ต่อไป

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, น.146 - 147) กล่าวว่าขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ เป็นขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายใน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการและเหตุผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใด แล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานนิเทศ เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นสุดท้ายในการดำเนินการผู้รับผิดชอบคือผู้บริหารหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556, น.30) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ ดังนี้

1. ประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา
3. นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ
4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่างๆ และการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนและความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สนใจ

5. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนด วัน เวลา ที่จะสังเกตการณ์สอน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

6. ดำเนินการตามแผนโดยครูและผู้นิเทศ (แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการนิเทศ)

7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ

(Allen, 1969 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2556, น.24) ได้กล่าวเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการศึกษา มีกระบวนการนิเทศหลัก 5 กระบวนการซึ่งนิยมเรียกกันง่าย ๆ ว่า “POLCA” โดยย่อมาจากคำศัพท์ต่อไปนี้ คือ

1. กระบวนการวางแผน (Planning processes) เป็นกระบวนการในการวางแผน โดยคิดว่าจะทำอะไรบ้าง กำหนดแผนงานว่าจะทำที่ไหน เมื่อไร กำหนดจุดประสงค์ในการทำงาน คาดคะเนผลในการทำงาน พัฒนากระบวนการทำงาน วางแผนงานในการทำงาน

2. กระบวนการจัดสายงาน (Organizing processes) เป็นกระบวนการจัดสายงาน หรือจัดบุคลากรต่างเพื่อทำงานตามแผนงานที่วางไว้กำหนดมาตรฐานในการทำงานประสานงานกับ บุคลากรต่างๆ สำหรับการดำเนินงานมอบหมายให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ จัดการประสานสัมพันธ์กัน ระหว่างผู้ทำงาน จัดทำโครงการในการปฏิบัติงาน จัดทำภาระหน้าที่ของบุคลากรและพัฒนานโยบาย ในการทำงาน

3. กระบวนการนำ (Leading processes) กระบวนการนำบุคลากรต่าง ๆ ให้ทำงาน นั้นประกอบด้วยกระตุ้นในเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ให้คำปรึกษาแนะนำสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ทำ การสื่อสารเพื่อความเข้าใจในขณะทำงานริเริ่มการทำงานแนะนำการทำงานอธิบายขั้นตอนการทำงาน และสาธิตการทำงาน

4. กระบวนการควบคุม (Controlling processes) กระบวนการควบคุม ประกอบด้วยให้การช่วยเหลือการทำงานที่ไม่ถูกต้อง ว่ากล่าวตักเตือนในสิ่งที่ผิดพลาด กระตุ้นให้ ปฏิบัติงาน สร้างกฎเกณฑ์ในการทำงาน

5. กระบวนการประเมินสภาพการทำงาน (Assessing processes) กระบวนการ ประเมินสภาพการทำงาน ประกอบด้วยการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การวัดพฤติกรรม ในการทำงานและทำการวิจัยผลการปฏิบัติงาน

(Harris, 1985, pp.13 - 15) ได้เสนอกระบวนการนิเทศที่มีความชัดเจนในแง่ของ การปฏิบัติโดยมุ่งเน้นการวางแผนไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการศึกษาสภาพต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่เป็น ที่จะนำมาเป็นตัวกำหนดถึงความต้องการจำเป็นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาหรือพิจารณาธรรมชาติและความสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ (Analyzing)

1.2 สังเกตสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบถี่ถ้วน (Observing)

1.3 ทบทวนและตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง (Reviewing)

1.4 วัดพฤติกรรมการทำงาน (Measuring performances)

1.5 เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน (Comparing performances)

2. จัดลำดับความสัมพันธ์ของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความสัมพันธ์ในการศึกษา คือ

- 2.1 กำหนดเป้าหมาย (Setting goals)
- 2.2 ระบุจุดประสงค์ในการทำงาน (Specifying objectives)
- 2.3 กำหนดทางเลือก (Selecting alternatives)
- 2.4 จัดลำดับความสำคัญ (Assigning priorities)
3. ออกแบบวิธีการทำงาน (Designing)
  - 3.1 จัดสายงานให้ส่วนประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน (Organizing)
  - 3.2 ทหาวิธีการนำเอาทฤษฎีหรือแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ (Devising)
  - 3.3 เตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน (Programming)
  - 3.4 จัดระบบการทำงาน (Systematizing)
  - 3.5 กำหนดแผนในการทำงาน (Programming)
4. จัดสรรทรัพยากร (Allocating resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน
  - 4.1 กำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ตามการของบุคคลหรือโครงการต่าง ๆ (Allocating resources)
  - 4.2 จัดทรัพยากรให้หน่วยงานต่างๆ (Distribution resources)
  - 4.3 กำหนดตัวบุคลากรในการทำงาน (Assigning personnel)
  - 4.4 การกำหนดแหล่งทรัพยากร (Designating resources)
5. ประสานงาน (Coordinating) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน เวลา วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่างเพื่อจะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จของงานในกระบวนการประสาน ได้แก่
  - 5.1 ประสานงานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปด้วยกันด้วยความราบรื่น (Coordinating)
  - 5.2 สร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน (Harmonizing)
  - 5.3 ปรับการทำงานในส่วนต่างๆให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด (Adjusting)
  - 5.4 กำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง (Scheduling)
  - 5.5 กำหนดบทในการสร้างความสัมพันธ์ (Defining relationships)
6. อำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด
  - 6.1 การแต่งตั้งบุคลากร (Appointing)
  - 6.2 กำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน (Prescribing)

6.3 กำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราเร็วในการทำงาน (Regulating)

6.4 แนะนำการปฏิบัติงาน (Guiding)

6.5 ชี้แจงกระบวนการทำงาน (Specifying procedures)

6.6 ตัดสินใจหาทางเลือกในการปฏิบัติงาน (Deciding on alternative)

(Glickman, 1990 อ้างถึงใน วิชา เล่าเรียนดี, 2556, น.27) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครู (Preconference with teacher)
2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation of classroom)
3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการณ์สอนและพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู
4. ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการณ์สอน (Post conference with teacher)
5. วิเคราะห์และพัฒนาการดำเนินการ 4 ขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและควรให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มาก

เมธินี สระไร (2560, น.31) กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา มี 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน
- ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายใน
- ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศภายใน
- ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ

คณาพร คมสัน (2564, น.12-13) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเป็นวงจร มีส่วนประกอบสำคัญ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การหาความต้องการจำเป็น การหาความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งในส่วนนี้ผู้นิเทศสามารถแนะนำและมีส่วนร่วมกับครูรับการนิเทศในการกำหนดความต้องการร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน ครูผู้รับการนิเทศวางแผนการสอนหรือปรับปรุงการสอนเดิมให้มีคุณภาพ ในส่วนนี้ครูผู้รับการนิเทศอาจต้องการคำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือจากผู้นิเทศในการออกแบบกิจกรรมหรือทบทวนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนไปใช้ ผู้รับการนิเทศนำแผนที่ออกแบบหรือปรับปรุง
กิจกรรมการจัดการเรียนสอนแล้วไปใช้ในชั้นเรียนจริง

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการประชุมหลังการสังเกตการสอนในขั้นตอนการนิเทศ เป็น
การประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

จากการศึกษาของผู้วิจัยและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน
สถานศึกษา ตามทัศนะต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการนิเทศภายในที่เป็น
กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี และที่เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบของกระบวนการนิเทศภายใน

จากทัศนะและผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ

ปัจจัย	สัจ จูทรานันท์ (2530 : 84 - 88)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 23)	ชาร์ มิเตอร์ (2542 : 202)	กรมวิชาการ (2543 : 42)	ปรีชาพร วงศ์ต๋องโรจน์ (2553, น. 232- จิตินา วรรัตนศรี (2557, น. 113)	สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 299 - 301)	รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 146 - 147)	วีชรา เล่าเรียนดี (2556 : 30)	Allen (1995 : 24)	Harris (1985, pp.13 - 15)	Glickman (1990)	เมธินี สระโร (2560, น. 31)	คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13)	ความถี่
1.การวางแผน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	14
2.ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ	/													1
3.นำแผนไปใช้ ปฏิบัติงานนิเทศ	/	/	/	/	/	/	/	/				/	/	11
4.การสร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจ	/								/					3
5.การประเมินผล	/	/	/	/	/	/	/	/	/		/	/	/	13
6.การศึกษาสภาพปัจจุบันความ ต้องการ		/	/	/	/	/	/			/		/	/	8
7.การสร้างสื่อเครื่องมือ	/													1
8.การเตรียมการ			/											1
9.ขั้นปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ			/			/		/		/				4
10.กระบวนการจัดสายงาน								/						1
11.สนับสนุนการปฏิบัติงาน						/				/				2
12.เลือกประเด็นที่น่าสนใจ							/			/				2

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ปัจจัย	สังกัด อุทยานินท์ (2530 : 84 - 88)	สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	วารสาร มณีศรี (2542 : 202)	กรมวิชาการ (2543 : 42)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232- จิตติมา วรธรรมศรี (2557, น. 113)	สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 299 - 301)	รุ่งชัชดาพร เวทชะชาติ (2553 : 146 - 147)	วัชรา เล่าเรียนดี (2556 : 30)	Allen (1995 : 24)	Harris (1985, pp.13 – 15)	Glickman (1990)	เมธินี สระไร (2560,น. 31)	คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13)	ความถี่
13.นำเสนอขั้นตอนการปฏิบัติงาน								/						1
14.แสวงหาความรู้จากเอกสารต่างๆ								/						1
15.จัดลำดับความสัมพันธ์ของงาน									/					1
16.จัดสรรทรัพยากร									/					1
17.สังเกตการสอนในชั้นเรียน										/				1
18.อำนาจการ									/					1

สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าวนั้น มุ่งกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสม กระบวนการในการบริหารงานนิเทศจึงมีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สรุปเป็นกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ หมายถึง การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ขณะนั้นของการนิเทศภายในรวมถึงปัญหาและความต้องการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู นำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำนวความต้องการของครู ในด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่ขณะนั้นโดยการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน วางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและ

จัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน จัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการจัดทำปฏิทินการนิเทศ จัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนไปใช้ หมายถึง การนำผลที่ได้จากการวางแผนไปปฏิบัติโดยการดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน สังเกตปัญหาที่พบและจุดบันทึกไว้ในระหว่างดำเนินการนิเทศภายใน ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายในนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ เลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน บันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล หมายถึง การนำผลลัพธ์ของการดำเนินงานมาวิเคราะห์โดยการ เปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ สรุปผลการประเมินนิเทศภายในนำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยสถานศึกษา 6 แห่ง เป็นสถานศึกษาของรัฐบาล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี และสถานศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองการจัดการศึกษา ประกอบด้วยหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรี ตามภารกิจหน้าที่ ดังนี้

2.1 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

ปรัชญา

หมั่นฝึกฝีมือ ยึดถือวินัย ใฝ่คุณธรรม สัมพันธ์ชุมชน พัฒนาคนสู่เทคโนโลยี

วิสัยทัศน์

วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานีมุ่งมั่นผลิตคนและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากลตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาอาชีวศึกษาและฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี
2. ส่งเสริมบริการวิชาชีพและจัดฝึกอบรมแก่ชุมชน
3. วิจัย สร้างนวัตกรรม
4. สร้างระบบบริหารจัดการ ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ

เป้าประสงค์

1. ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ และทักษะวิชาชีพได้มาตรฐานระดับสากลเป็นที่ยอมรับของสังคม มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับอาเซียน
2. ชุมชน ประชาชน ได้รับการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
3. วิจัย สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอาชีพ
4. วิทยาลัยมีการบริหารจัดการผ่านเกณฑ์ให้ได้มาตรฐานการประกันคุณภาพ ระดับแผนกวิชา เกณฑ์การประเมินภายในโดยต้นสังกัด (สอศ.) เกณฑ์การประเมินภายนอก (สมศ.) เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอน และการจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อัตลักษณ์

ทักษะดี มีใจบริการ

เอกลักษณ์

เป็นเลิศทางวิชาชีพ

การจัดการศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จัดการศึกษาในสายอาชีพ 3 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ เทียบเท่าเข้าศึกษาเป็นระยะเวลา 3 ปี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. และมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาเป็นระยะเวลา 2 ปี
3. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี (ต่อเนื่อง) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.

ระบบการเรียนการสอน มี 3 ระบบ คือ

1. ในระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในสถานศึกษาตลอดหลักสูตร
2. นอกกระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษามาเทียบเท่าโอนรายวิชาตามหลักสูตร
3. ระบบทวิภาคี คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

ประเภทวิชาที่เปิดสอน มี 4 ประเภท

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สาขาวิชาที่เปิดสอน

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

1. เครื่องกล
2. เครื่องมือกลและซ่อมบำรุง
3. โลหะการ
4. เทคนิคการผลิต
5. ไฟฟ้ากำลัง
6. อิเล็กทรอนิกส์
7. เครื่องมือวัดและควบคุม
8. การก่อสร้างและโยธา

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1. การบัญชี
2. การขาย
3. การเลขานุการ
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
5. การตลาด
6. ธุรกิจค้าปลีก
7. ธุรกิจซูเปอร์เซ็นเตอร์
8. การจัดการทั่วไป

9. การจัดการโลจิสติกส์

ประเภทวิชาคหกรรม

1. คหกรรมศาสตร์
2. แฟชั่นและสิ่งทอ
3. อาหารและโภชนาการ

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

1. การโรงแรมและการท่องเที่ยว

2.2 วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

ปรัชญา

วิชาดี ฝีมือเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม นำสังคม

วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณธรรม คุณภาพได้มาตรฐาน

ระดับสากล

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีมาตรฐาน
2. สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการทุกภาคส่วนในการจัดอาชีวศึกษาและ

ฝึกอบรมวิชาชีพ

อัตลักษณ์

มีจิตอาสาพัฒนาฝีมือ

เอกลักษณ์

การบริการชุมชนด้านวิชาชีพ

กลยุทธ์และมาตรการของสถานศึกษากลยุทธ์

1. เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตนักเรียน / นักศึกษาของสถานศึกษา
2. พัฒนาระบบการเรียนการสอนและประสิทธิผลให้ได้ประโยชน์สูงสุด
3. พัฒนากิจกรรมผู้เรียนให้เป็นระบบแบบยั่งยืน
4. ส่งเสริมการบริการวิชาชีพสู่สังคม
5. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาทางวิชาชีพ
6. สร้างระบบงานประกันคุณภาพ
7. เสริมสร้างความรู้ด้านวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี
8. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการด้วยระบบสารสนเทศ

9. สร้างชื่อเสียงสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในชุมชนภูมิภาคและประเทศในระดับ

อาเซียน

มาตรการ

1. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. พัฒนาครู สื่อการสอนและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชา
3. การบริการวิชาชีพสู่ชุมชน
4. คนดีศรีอาเซียน
5. สร้างความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
6. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาลงสู่แผนก

วิชา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

7. ส่งเสริมงานวิจัย นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ หุ่นยนต์และโครงการ

วิทยาศาสตร์

8. พัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันสมัย สอดคล้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา
9. พัฒนาระบบบริหารจัดการและความเสี่ยงภายในสถานศึกษา

ระบบการเรียนการสอนมี 3 ระบบ คือ

หลักสูตร

1. ในระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในสถานศึกษาตลอด
2. นอกกระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษามาเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตร
3. ระบบทวิภาคี คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

ประเภทวิชาที่เปิดสอน มี 2 ประเภท คือ

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

สาขาวิชาที่เปิดสอน

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

1. ยานยนต์
2. ไฟฟ้ากำลัง
3. อิเล็กทรอนิกส์
4. การก่อสร้าง

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1. การบัญชี
2. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
3. ธุรกิจค้าปลีก

2.3 วิทยาลัยการอาชีพศึกษาปทุมธานี

ปรัชญา

เป็นสถาบันสร้างความเป็นเลิศด้านวิชาชีพ

วิสัยทัศน์

พัฒนาสมรรถนะกำลังคนสู่สากล

พันธกิจ

มีการจัดการฝึกอบรมการศึกษาด้านการเกษตร อุตสาหกรรมบริการ วิจัยพัฒนา ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริการสังคมโดยร่วมมือกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

ระบบการเรียนการสอนมี 3 ระบบ คือ

1. ในระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในสถานศึกษาตลอดหลักสูตร
2. นอกกระบบ คือ ระบบที่ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษามาเทียบโอนรายวิชาตามหลักสูตร
3. ระบบทวิภาคี คือ ระบบที่ผู้เรียนจะศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

สาขาวิชาที่เปิดสอน มี 2 ประเภท คือ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (รับนักเรียนจบ ม.3 เรียนต่อ 3 ปี)

1. สาขาวิชายานยนต์
2. สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
4. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
5. สาขาวิชาการโรงแรม
6. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (รับนักเรียนจบ ม.6 หรือ ปวช. เรียนต่อ 2 ปี)

1. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล
2. สาขาวิชาไฟฟ้า
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5. สาขาวิชาช่างกลเกษตร

6. สาขาวิชาการโรงแรม

2.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยา

ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยากำหนดวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยา ไว้ดังนี้

“วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยา เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่มีมาตรฐานเป็นเลิศด้านยานยนต์ เป็นที่เชื่อมั่นของสถานประกอบการ ชุมชน สังคม ผู้ปกครอง ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ”

พันธกิจ (Mission)

วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยา กำหนดพันธกิจเพื่อให้บรรลุซึ่งวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ดังนี้

1. จัดการศึกษาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานการอาชีวศึกษาและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. บริหารจัดการศึกษาโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนวิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ
3. มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ
4. พัฒนานักเรียน นักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ

5. ส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา ให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพ
เปิดสอนหลักสูตร ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล

ระดับ ปวช. สาขางานยานยนต์

รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า

ระดับ ปวส. สาขางานเทคนิคยานยนต์

รับผู้จบการศึกษาระดับ ปวช. สาขางานยานยนต์ / จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.

6) หรือเทียบเท่า

2.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี

โดยมีหลักสูตรการศึกษาทั้งในระดับ ปวช.และ ปวส. ในสาขา ดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่

1. ช่างยนต์
2. ไฟฟ้ากำลัง
3. การบัญชี

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่

1. การตลาด
2. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
3. การจัดการ

2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทอง

โดยมีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่

1. ช่างยนต์
2. ช่างกลโรงงาน
3. ไฟฟ้ากำลัง
4. ช่างอิเล็กทรอนิกส์
5. การบัญชี
6. การตลาด
7. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
8. การจัดการ
9. โลจิสติกส์
10. เทคโนโลยีสารสนเทศ
11. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

สิริขวัญ สุพรรณคง (2559) ศึกษาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ กลิคแมน, กอร์ดอน และรอส กอร์ดอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า

1. การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มากเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงการพัฒนาบุคลากรการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนากลุ่มและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในตำแหน่งและวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน

อิสรนนท์ ศิโรรัตน์พาณิชย์ (2559) ศึกษาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการศึกษา พบว่า 1. การนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนการจัดระบบการนิเทศ ด้านการสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ และด้านการดำเนินการนิเทศ 2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยา 5 ประการ เป็นดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศควรประชุมวางแผนและจัดทำโครงการการนิเทศจัดทำปฏิทินการนิเทศและเอกสารคู่มือในการปฏิบัติการนิเทศ 2) ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ ควรร่วมกันวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความพึงพอใจและความต้องการในการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการดำเนินการนิเทศควรมีการจัดกิจกรรมสัมมนาและระดมความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน 4) ด้านการสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานควรจัดให้บุคลากรในสถานศึกษามีการวิเคราะห์เพื่อแสวงหาแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบใหม่ ๆ และ 5) ด้านการประเมินผลการนิเทศควรจัดให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสรุปผลการประเมินโดยจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปผลในแต่ละขั้นตอนตามแผนงาน/โครงการ

ณัฐกัญญ์ ใจกันทา (2561) ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการศึกษาเหตุปัจจัยที่สนับสนุนและจุดรั้งที่มีผลต่อการนิเทศการศึกษาและเสนอกลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงนโยบายโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการวิจัยพบว่าสภาพการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ 4 ด้าน ด้านประสิทธิผลการดำเนินการในแผนการนิเทศมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการการนิเทศต่อทุกงานอยู่ในระดับปานกลางการวางแผนงานโครงการและกิจกรรมการนิเทศมีคุณภาพอยู่ในระดับดีและการพัฒนาศึกษานิเทศก์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศอยู่ในระดับดีเหตุปัจจัยสำคัญที่เป็นปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยจุดรั้งที่มีผลต่อสภาพการดำเนินการนิเทศ มี 6 ปัจจัย ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการวิธีการ

วัสดุอุปกรณ์ และเวลา กลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน ในศตวรรษที่ 21 ปี การศึก 2560-2562 ได้แก่ การปรับกระบวนการทำงานของศึกษานิเทศก์ การยกระดับความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนการเร่งรัดปรับปรุงและพัฒนาาระบบการนิเทศติดตามตรวจสอบและการส่งเสริมและเพิ่มเครือข่ายการพัฒนาการนิเทศ การศึกษา

ราตรี ฤกษ์ดี (2562) ศึกษาการนำเสนอกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน มีรายการปฏิบัติรวม 33 รายการ ดังนี้ 1.1) การเตรียมการนิเทศมี 9 รายการ เช่น การร่วมกันปรึกษาเพื่อจัดเตรียมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน การดำเนินงานการนิเทศการศึกษา 1.2) การวางแผนการนิเทศมี 7 รายการ เช่น ร่วมกันกำหนด รูปแบบในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา 1.3) การดำเนินการนิเทศมี 11 รายการ เช่น การ ประชุมก่อนเปิดภาคเรียน ปรึกษาชี้แจง หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน 1.4) การประเมินผลการนิเทศและรายงาน มี 3 รายการ เช่น ร่วมกันกำหนดประเด็นการประเมินและ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน และ 1.5) การปรับปรุง แก้ไขวิธีการนิเทศมี 3 รายการ เช่น นำข้อมูลที่ได้มา จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และ 2) กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรี อยุธยา ในภาพรวมทั้ง 5 ขั้นตอน รายการ ปฏิบัติมีค่าความเหมาะสมและค่าความเป็นไปได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ที่ ($X = 3.50$) โดยขั้นตอนที่ มีค่าความเหมาะสมสูงสุด คือ ขั้นตอนที่ประเมินผลการนิเทศและรายงานผลรองลงมา คือ ขั้นตอน ที่ดำเนินการนิเทศและขั้นตอนที่มีค่าความเหมาะสมต่ำสุด คือขั้นตอนที่ปรับปรุง แก้ไขวิธีการนิเทศ ส่วนขั้นตอนที่มีค่าความเป็นไปได้สูงสุด คือ ขั้นตอนที่มีการวางแผนการนิเทศ รองลงมา คือ ขั้นตอน ที่ปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ และขั้นตอนที่มีค่าความเป็นไปได้ต่ำสุดคือ ขั้นตอนเตรียมการนิเทศ

จุฬารักษ์ โคตรจักร์ และสงวน อินทร์รักษ์ (2563) ศึกษากระบวนการนิเทศ การศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผล การศึกษาพบว่า 1. กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลข คณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนและการกำหนดทางเลือกด้านการปฏิบัติการนิเทศ การศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนา ด้านการสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการและด้านการประเมินผลและรายงานผล 2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ การศึกษา คือ 1) ควรมีการประชุมผู้บริหารและครูทุกคนเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศของ โรงเรียนและความต้องการจากเสียงของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและครู เพื่อวางแผนการดำเนินงาน

โดยแต่งตั้งครูนิเทศและกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน 2) แต่งตั้งคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการนิเทศและมีภาระงานไม่มาและจัดการประชุมชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ ดำเนินงานให้ทุกคนทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน 3) สร้างสื่อสำหรับการนิเทศที่ หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 4) ปฏิบัติงานให้ครบทุกขั้นตอนและใช้เทคนิคการ จับคู่นิเทศ เพื่อให้ครูมมมองที่หลากหลายและให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ 5) การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนา

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนมากเป็นการศึกษาถึง กระบวนการนิเทศการศึกษา แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา รวมถึงกลยุทธ์การ บริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน และมีงานวิจัยบางฉบับให้ ความสำคัญในเรื่องของความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนการเร่งรัดปรับปรุง และพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม ตรวจสอบและการส่งเสริมและเพิ่มเครือข่ายการพัฒนาการนิเทศ การศึกษา

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Lee & Green (2009) ศึกษาและกล่าวถึงการใช้คำถามในการอภิปรายในส่วนของ ขั้นตอนการนิเทศ พบว่า ด้านการปฏิบัติการสอนและการทดสอบอยู่ในระดับที่มาก การอภิปรายผล และการนิเทศจะมีการยกกรณีเปรียบเทียบและใช้วิธีการสื่อสารทางภาษาการนิเทศเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถเปิดกรอบความคิดให้กว้างขึ้นและการนิเทศก็เป็นวิธีการให้คำปรึกษาหรือการหารือกันเพื่อทำ ให้เกิดภาพความคิดเป็นรูปธรรม

Fernando & Herlihy (2010) ศึกษาและทำการสำรวจถึงวิธีการของผู้ที่ให้ การนิเทศพบว่า การนิเทศเป็นการช่วยพัฒนาความสัมพันธ์และความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้รับการ นิเทศบทบาทของผู้ให้การนิเทศจะต้องสร้างความตระหนัก และควรเป็นกลางในการนิเทศผู้นิเทศ จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการนิเทศและเปิดโอกาสให้กับผู้รับการนิเทศด้วย

Wallace, Wilcoxon & Satcher (2010) ได้ศึกษาถึงผลดีและผลเสียจาก ประสบการณ์ของการนิเทศและผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ พบว่า การนิเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้าน ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่สำคัญต่องานด้านการสอนจะส่งผลไปสู่ ความสำเร็จอีกด้านหนึ่งสำหรับผลวิเคราะห์จากประสบการณ์ด้านลบของผู้ที่เข้าร่วมการนิเทศพบ ปัญหาใหญ่ ๆ อยู่สองประการได้แก่ อย่างแรก ได้รับคำแนะนำในการแก้ไขจุดบกพร่องน้อยเกินไป อย่างที่สอง คือ ความแตกต่างกันของการปฏิบัติงาน

Risso (2016) ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศ การศึกษาและการติดตามผล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู 345 คนและศึกษานิเทศก์ 58 คน พบว่า ความ คิดเห็นของครูและศึกษานิเทศก์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนความคิดเห็นที่

สอดคล้องกัน คือ การรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของโรงเรียนการเป็นที่ปรึกษามีความสามารถไว้ใจได้ มีวิธีการนิเทศที่หลากหลายความสัมพันธ์ของครูและผู้นิเทศการมีส่วนร่วมของครูผลของการนิเทศบอกความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศการเข้าถึงความแตกต่างของโรงเรียนการนิเทศอย่างสม่ำเสมอไม่ได้มาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว และการดูแลความเป็นอยู่ของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการนิเทศ

Ahmad (2020) ศึกษาการรับรู้ของครูในการนิเทศทางวิชาการของอาจารย์ใหญ่ จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้ คือ เพื่อทราบเกี่ยวกับการรับรู้ของครูเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศทางวิชาการ ซึ่งครูใหญ่ของโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ครู 116 คนตั้งแต่มัธยมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตบันยูนัส พบว่า มากกว่าร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่า อาจารย์ใหญ่ได้ทำกิจกรรมการกำกับดูแลที่มีการวางแผนมาเป็นอย่างดี ซึ่งประกอบด้วยการจัดตารางเวลาโปรแกรมและเครื่องมือกำกับดูแลมากกว่าร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสำรวจคิดว่าอาจารย์ใหญ่ในฐานะหัวหน้างานทำให้ครูมีประสิทธิภาพสูงในฐานะครูต้นแบบ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนมากเป็นการศึกษาถึงแนวคิดในการนิเทศการศึกษา และการติดตามผลรวมทั้งผลดีและผลเสียผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารการนิเทศมีความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาเป็นอย่างมากบทบาทของผู้ให้การนิเทศจะต้องสร้างความตระหนักและควรเป็นกลางในการนิเทศผู้นิเทศจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการนิเทศและเปิดโอกาสให้กับผู้รับการนิเทศด้วย

กล่าวโดยสรุป การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการศึกษา ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอน 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผน 3) การนำแผนไปใช้ 4) การประเมินผล นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 320 คน ในปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังรายละเอียดตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี
ปีการศึกษา 2566

อาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี	143	78
2. วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี	65	35
3. วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี	36	19
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างฝีมือปัญญวิทยา	41	23
5. วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี	19	11
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทอง	16	9
รวม	320	175

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการวิจัย ประเภทตอบสนองคู่เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ จำนวน 6 ข้อ
2. การวางแผน จำนวน 5 ข้อ
3. การนำแผนไปใช้ จำนวน 9 ข้อ
4. การประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เพื่อให้เครื่องมือการวิจัยมีคุณภาพทั้งด้านความตรง และความเที่ยง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน พร้อมทั้งนำมาพัฒนากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดตัวแปร นิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

2.2.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลีเคิร์ต (Likert Scale) ให้ถูกต้องครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2. การวางแผน 3. การนำแผนไปใช้ 4. การประเมินผล

2.2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและครอบคลุมตามค่านิยามศัพท์

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ภาคผนวก ค) ตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบค่าของความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ให้ครอบคลุมกระทงคำถามและวัตถุประสงค์ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ค่า IOC ของข้อคำถามที่ใช้ได้ ต้องไม่น้อยกว่า 0.7 ซึ่งค่าความตรงของข้อคำถามในแบบสอบถามที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมา นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.2.6 นำทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach, โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเที่ยงไว้ไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งผลการทดลองใช้พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงของคำถามในส่วนของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ที่ .99 และ .99 ตามลำดับ

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามจำนวน 175 ชุด เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี

3.2 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี เพื่อแจ้งไปยังสถานศึกษาในสังกัด ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 นำแบบสอบถามส่งไปยังสถานศึกษาผ่านทาง AMSS ของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี และชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามที่ถูกต้อง รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งกำหนดช่วงเวลาในการตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้ทำการวิจัยภายใน 2 สัปดาห์

3.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถ้าไม่ครบตามที่กำหนดให้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากที่ขาดไป

3.5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด และนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการตามสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : SD) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายใน
สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายใน
สถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

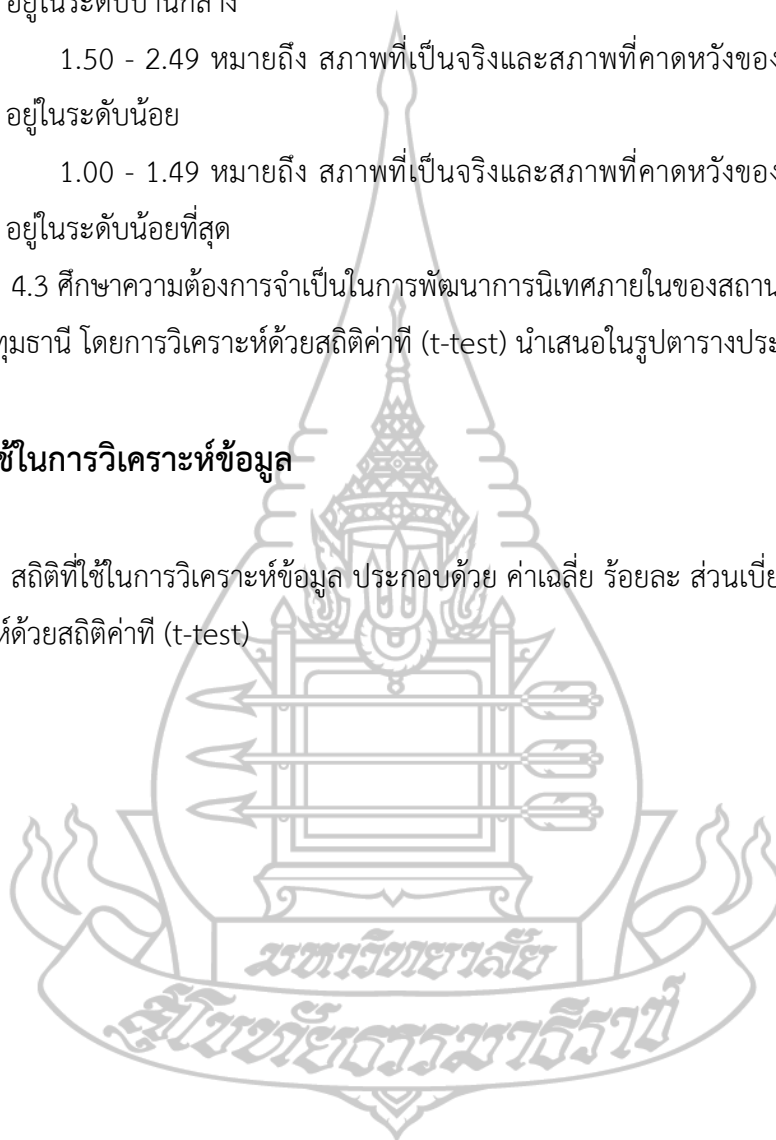
1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายใน
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายใน
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ในจังหวัดปทุมธานี โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t-test) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	97	55.40
	หญิง	78	44.60
	รวม	175	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	61	34.90
	30-39 ปี	72	41.10
	40-49 ปี	42	24.00
	รวม	175	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	5.10
ปริญญาตรี	157	89.70
ปริญญาโท	9	5.10
รวม	175	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	92	52.60
10 - 19 ปี	75	42.90
20-29 ปี	8	4.60
รวม	175	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 และเป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 89.70 และมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผน 3) การนำไปใช้ และ 4) การประเมินผล โดยครูผู้สอนในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

การพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	2.80	0.23	ปานกลาง
2. การวางแผน	3.01	0.25	ปานกลาง
3. การนำแผนไปใช้	2.93	0.19	ปานกลาง
4. การประเมินผล	3.03	0.36	ปานกลาง
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	2.94	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.94$, $SD = 0.25$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการประเมินผล ($M = 3.03$, $SD = 0.36$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ($M = 2.80$, $SD = 0.23$)

ตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู	2.48	0.50	น้อย
2. สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.48	0.50	น้อย
3. สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.98	0.69	ปานกลาง
4. สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู	3.12	0.58	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
5. สถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	2.73	0.83	ปานกลาง
6. สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	3.00	0.69	ปานกลาง
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	2.80	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.80$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู ($M = 3.12$, $SD = 0.58$) รองลงมาคือ สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ($M = 3.00$, $SD = 0.69$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองด้าน ซึ่งอยู่ในระดับน้อย คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู และ สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($M = 2.48$, $SD = 0.50$)

ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ด้านการวางแผน

การวางแผน	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน	3.07	0.80	ปานกลาง
2. สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน	2.87	0.59	ปานกลาง
3. สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ	3.17	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การวางแผน	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
4. สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ	2.84	0.79	ปานกลาง
5. สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงาน นิเทศภายใน	3.11	0.59	ปานกลาง
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	3.01	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.01$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุนโยบายสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ ($M = 3.17$, $SD = 0.78$) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.11$, $SD = 0.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ ($M = 2.84$, $SD = 0.79$) รองลงมาคือ สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน ($M = 2.87$, $SD = 0.59$)

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ด้านการนำแผนไปใช้

การนำแผนไปใช้	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่ กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน	2.75	0.65	ปานกลาง
2. สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจดบันทึกไว้ในระหว่าง การดำเนินการนิเทศภายใน	2.60	0.85	ปานกลาง
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและ ความต้องการของการนิเทศภายใน	2.76	0.65	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การนำแผนไปใช้	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
4. ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	2.92	0.80	ปานกลาง
5. ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	2.95	0.72	ปานกลาง
6. ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	3.54	0.69	มาก
7. ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	2.89	0.59	ปานกลาง
8. สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน	2.70	0.82	ปานกลาง
9. สถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน	3.24	0.64	ปานกลาง
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	2.93	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.93$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($M = 3.54$, $SD = 0.69$) ซึ่งเป็นข้อเดียวที่อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน ($M = 3.24$, $SD = 0.64$) ผู้และนิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ ($M = 2.95$, $SD = 0.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน ($M = 2.60$, $SD = 0.85$) รองลงมาคือ สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน ($M = 2.70$, $SD = 0.82$) และสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน ($M = 2.75$, $SD = 0.65$)

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
การประเมินผล

การประเมินผล	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริง กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	2.83	0.79	ปานกลาง
2. สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	3.11	0.76	ปานกลาง
3. สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ	3.25	0.65	ปานกลาง
4. สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน	2.95	0.53	ปานกลาง
5. สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาปรับปรุงและ พัฒนาในครั้งต่อไป	3.02	0.85	ปานกลาง
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	3.03	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.03$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.25$, $SD = 0.65$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ($M = 3.11$, $SD = 0.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ($M = 2.83$, $SD = 0.79$) รองลงมาคือ สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน ($M = 2.95$, $SD = 0.53$)

2.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.7 – 4.11

ตารางที่ 4.7 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
โดยภาพรวม

การพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	แปลผล
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	3.82	0.37	มาก
2. การวางแผน	3.94	0.52	มาก
3. การนำแผนไปใช้	4.09	0.42	มาก
4. การประเมินผล	4.12	0.31	มาก
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	3.99	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.7 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 3.99$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการประเมินผล ($M = 4.12$, $SD = 0.31$)
รองลงมา คือ ด้านการนำแผนไปใช้ ($M = 4.09$, $SD = 0.42$) ด้านการวางแผน ($M = 3.94$, $SD = 0.52$)
ส่วนด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($M = 3.82$,
 $SD = 0.37$)

ตารางที่ 4.8 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู	3.66	0.84	มาก
2. สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.24	0.43	ปานกลาง
3. สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.59	มาก
4. สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู	4.30	0.95	มาก
5. สถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	3.66	0.85	มาก
6. สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	3.93	0.63	มาก
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	3.82	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.8 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M= 3.82$, $SD = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู ($M= 4.30$, $SD = 0.95$) รองลงมาคือ สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ($M= 4.11$, $SD = 0.59$) และสถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ($M= 3.93$, $SD = 0.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($M= 3.24$, $SD = 0.43$) รองลงมาคือ สถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ($M= 3.66$, $SD = 0.85$) และสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู ($M= 3.66$, $SD = 0.84$)

ตารางที่ 4.9 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ด้านการวางแผน

การวางแผน	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน	4.34	0.68	มาก
2. สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน	3.80	0.86	มาก
3. สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ	3.81	0.70	มาก
4. สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ	3.89	0.58	มาก
5. สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน	3.87	0.91	มาก
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	3.94	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.9 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 3.94$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน ($M = 4.34$, $SD = 0.68$) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ ($M = 3.89$, $SD = 0.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน ($M = 3.80$, $SD = 0.86$) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ ($M = 3.81$, $SD = 0.70$)

ตารางที่ 4.10 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
ด้านการนำแผนไปใช้

การนำแผนไปใช้	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนด ในโครงการการนิเทศภายใน	3.87	0.58	มาก
2. สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการ ดำเนินการนิเทศภายใน	3.89	0.91	มาก
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและความ ต้องการของการนิเทศภายใน	4.06	0.88	มาก
4. ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	4.41	0.49	มาก
5. ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	4.31	0.88	มาก
6. ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ	4.30	0.83	มาก
7. ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	3.77	0.65	มาก
8. สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงาน เกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผน ดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน	4.03	1.22	มาก
9. สถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน	4.18	0.78	มาก
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	4.09	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.10 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = 0.80$) เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศ
ภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($M = 4.41$, $SD = 0.49$) รองลงมา
คือ ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($M = 4.31$,

SD = 0.88) และผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($M=4.30$, $SD = 0.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($M= 3.77$, $SD = 0.65$) รองลงมาคือ สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน ($M= 3.87$, $SD = 0.58$) และสถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน ($M= 3.89$, $SD = 0.91$)

ตารางที่ 4.11 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล

การประเมินผล	สภาพที่พึงประสงค์		
	M	SD	แปลผล
1. สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	3.83	0.79	มาก
2. สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.65	0.68	มากที่สุด
3. สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ	4.13	0.76	มาก
4. สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน	4.00	0.69	มาก
5. สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป	4.02	0.84	มาก
โดยเฉลี่ยในภาพรวม	4.12	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.11 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M= 4.12$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งเป็นข้อเดียวที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($M= 4.65$, $SD = 0.68$) รองลงมาคือ สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ($M= 4.13$, $SD = 0.76$) และสถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป ($M= 4.02$, $SD = 0.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และ

เป้าหมายของโครงการ ($M= 3.83$, $SD = 0.79$) รองลงมาคือ สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน ($M= 4.00$, $SD = 0.69$)

2.3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.12 – 4.16

ตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

การพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา	ความต้องการจำเป็น	
	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	0.3643	-
1.1 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู	0.4770	5
1.2 สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.3065	19
1.3 สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอน	0.3800	10
1.4 สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู	0.3791	11
1.5 สถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	0.3417	15
1.6 สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	0.3086	18
2. การวางแผน	0.3074	-
2.1 สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน	0.4126	8
2.2 สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน	0.3221	17
2.3 สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการกิจกรรมสำคัญของโครงการ	0.2000	25

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา	ความต้องการจำเป็น	
	PNI _{Modified}	ลำดับที่
2.4 สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ	0.3702	12
2.5 สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน	0.2422	23
3. การนำแผนไปใช้	0.3973	-
3.1 สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน	0.4066	9
3.2 สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน	0.4945	3
3.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและความต้องการของการนิเทศภายใน	0.4700	6
3.4 ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.5108	1
3.5 ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.4603	7
3.6 ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.2149	24
3.7 ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.3050	20
3.8 สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน	0.4958	2
3.9 สถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน	0.2892	21

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา	ความต้องการจำเป็น	
	PNI _{Modified}	ลำดับที่
4. การประเมินผล	0.3598	-
4.1 สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	0.3528	14
4.2 สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	0.4917	4
4.3 สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ	0.2711	22
4.4 สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน	0.3540	13
4.5 สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป	0.3314	16

จากตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม คือ (PNI_{Modified} = 0.3568) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.5108) รองลงมา คือ สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน (PNI_{Modified} = 0.4958) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุนสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ (PNI_{Modified} = 0.2000) รองลงมา คือ ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ (PNI_{Modified} = 0.2149)

ตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	ความต้องการจำเป็น	
	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู	0.4770	1
2. สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.3065	5
3. สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอนด้านการจัดการเรียนการสอน	0.3800	2
4. สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู	0.3791	3
5. สถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	0.3417	4
6. สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	0.3086	6

จากตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวม คือ (PNI_{Modified} = 0.3643) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.4770) รองลงมาคือ สถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูในด้านการวัดผลประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู (PNI_{Modified} = 0.3800) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สถานศึกษากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา (PNI_{Modified} = 0.3086) รองลงมาคือ สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (PNI_{Modified} = 0.3065)

ตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด
ปทุมธานี ด้านการวางแผน

การวางแผน	ความต้องการจำเป็น	
	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน	0.4126	1
2. สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน	0.3221	3
3. สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ	0.2000	5
4. สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ	0.3702	2
5. สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน	0.2422	4

จากตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน โดยภาพรวม คือ (PNI_{Modified} = 0.3074) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.4126) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ (PNI_{Modified} = 0.3702) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ (PNI_{Modified} = 0.2000) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน (PNI_{Modified} = 0.2422)

ตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด
ปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้

การนำแผนไปใช้	ความต้องการจำเป็น	
	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนด ในโครงการการนิเทศภายใน	0.4066	6
2. สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการ ดำเนินการนิเทศภายใน	0.4945	3
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาและความ ต้องการของการนิเทศภายใน	0.4700	4
4. ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.5108	1
5. ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.4603	5
6. ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ	0.2149	9
7. ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ	0.3050	7
8. สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงาน เกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผน ดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน	0.4958	2
9. สถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน	0.2892	8

จากตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ในจังหวัดปทุมธานี ด้านการนำแผนไปใช้ โดยภาพรวม คือ ($PNI_{Modified} = 0.3973$) เมื่อพิจารณาราย
ข้อ พบว่า ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการ
นิเทศ มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.5108$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประชุมครูเพื่อ
ซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผน
ดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.4958$) และสถานศึกษาสังเกต
ปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.4945$) ส่วนข้อที่มี

ความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.2149$) รองลงมาคือ สถานศึกษาระดับต้นที่ผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.2892$)

ตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล

การประเมินผล	ความต้องการจำเป็น	
	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	0.3528	3
2. สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	0.4917	1
3. สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ	0.2711	5
4. สถานศึกษาสรุปผลการประเมินนิเทศภายใน	0.3540	2
5. สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป	0.3314	4

จากตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล โดยภาพรวม คือ ($PNI_{Modified} = 0.3598$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.4917$) ซึ่งเป็นข้อเดียวที่มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าความต้องการจำเป็นในภาพรวม รองลงมา คือ สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ($PNI_{Modified} = 0.3540$) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.2711$) รองลงมาคือ สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป ($PNI_{Modified} = 0.3314$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 *ประชากร* ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 307 คน ในปีการศึกษา 2566

1.2.2 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 175 คน ในปีการศึกษา 2566

1.2.3 *เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย* เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าความตรง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 และค่าความเที่ยงของข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ที่ .99 และ .99 ตามลำดับ

1.2.4 *การวิเคราะห์ข้อมูล* ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 *ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*

สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) การวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลวัตถุประสงค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ

3) การนำไปใช้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจัดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน

4) การประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

1.3.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบจากปัจจุบันและความต้องการของครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) การวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความ

ต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาวางแผนนิเทศภายในเป็นขั้นตอน กำหนดรายละเอียดและจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายใน

3) การนำแผนไปใช้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ

4) การประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

1.3.3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษา

อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.5108$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.4958$) สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและจดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.4945$) สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ($PNI_{Modified} = 0.4917$) และสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู ($PNI_{Modified} = 0.4770$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำโครงการระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมสำคัญของโครงการ ($PNI_{Modified} = 0.2000$) รองลงมา คือ ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.2149$) สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.2422$) สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.2711$) และสถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศและสรุปผลการนิเทศภายใน ($PNI_{Modified} = 0.2892$) ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

2.1 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันระบบการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ทำให้รูปแบบการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน การนำแผนไปใช้ และการประเมินผล ในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อที่ครูในสถานศึกษาจะสามารถปฏิบัติงานการสอนแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ฌ็องฌัก กอวิตเซอร์ (2557, น.13) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการหรือพฤติกรรม ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศที่จะช่วยเหลือแนะนำให้การสนับสนุน ส่งเสริมกันและกันเพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นตาม จุดมุ่งหมายที่สถานศึกษาคาดหวังไว้ โดยเน้นความร่วมมือกัน ความเป็นประชาธิปไตย และ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นที่จะส่งเสริมต่อการเรียนของนักเรียน

2.2 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันผู้นิเทศของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ยังถือว่าเป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการประเมินสถานการณ์และผู้รับการนิเทศให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินการ ยังคงทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ดีและมีความเหมาะสมได้ และหากได้รับการพัฒนาทักษะให้สูงขึ้น จะสามารถนำพาการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี ฤกษ์ดี (2562) ศึกษาการนำเสนอกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า สถานศึกษาควรมีการร่วมกันกำหนดรูปแบบในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา

2.3 สภาพปัจจุบันในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู และสถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานียังไม่มี

การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการศึกษาถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู อีกทั้งไม่ได้มีการนำเอาข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงส่งผลทำให้การนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ยังไม่มีประสิทธิภาพ และยังคงทำให้พบถึงปัญหาในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ ดังนั้น ทางสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมีการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารักษ์ โคตรจักร์ และสงวน อินทร์รักษ์ (2563) ศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถด้านการนิเทศและมีภาระงานไม่มาและจัดการประชุมชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้ทุกคนทราบ และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

2.4 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ยังคงมีความต้องการที่จะพัฒนาระบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านรูปแบบการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน การนำแผนไปใช้ และการประเมินผล เพื่อที่จะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่สูงขึ้น และเป็นผู้นำทางด้านการศึกษา เป็นตัวอย่างให้กับสถานศึกษาในเครือและสังกัดอื่นๆ นอกจากนี้การพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้น ยังคงส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการคงไว้หรือปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ พาสนา ชลบุรีพันธ์ (2560 : 12) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีความประพฤติดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพของแต่ละบุคคล

2.5 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จะต้องให้ความสำคัญต่อการประเมินผลของโครงการให้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างสูงสุด อีกทั้งผลการประเมินบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส และชัดเจน เพื่อรักษา

มาตรฐานในการบริหารจัดการการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ดี และสร้างมาตรฐานให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรนนท์ ศิริรัตนพาทย์ ชัย (2559, น.74 - 75) ศึกษาการนิเทศในโรงเรียน สกลวิทยาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลการนิเทศควรจัดให้บุคลากร ในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสรุปผลการประเมินโดยจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและ ประเมินผลดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปผลในแต่ละขั้นตอนตามแผนงาน/โครงการ

2.6 สภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี พบว่า สถานศึกษานำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ปทุมธานี ไม่ได้มีการนำข้อมูลในสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงและให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งผลทำให้ คุณภาพทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารักษ์ โครตรจักร์ และสงวน อินทร์รักษ์ (2563) ศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ควรมีการ ประชุมผู้บริหารและครูทุกคนเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศของโรงเรียนและความต้องการ จาก เสียงของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและครู เพื่อวางแผนการดำเนินงานโดยแต่งตั้งครูนิเทศและ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

2.7 จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.7.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ พบว่า สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทางสถานศึกษายังขาดการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษา สภาพปัจจุบันความต้องการของครู จึงยังคงทำให้พบปัญหาในการดำเนินการพัฒนาการนิเทศภายใน สถานศึกษา ดังนั้น ทางสถานศึกษาจึงควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อที่จะสามารถตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพได้อย่างสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กล่าวว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาและความต้องการในการนิเทศการศึกษาเป็นขั้นเริ่มต้นที่จะได้ ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจวางแผนและการกำหนดทางเลือกต่อไป และ

แนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) กล่าวว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ เป็นขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

2.7.2 การวางแผน พบว่า สถานศึกษานำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทางสถานศึกษาจะต้องมีการพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่พึงประสงค์ซึ่งรวมถึงการกำหนดการเลือกทางปฏิบัติรายละเอียดขั้นตอนการทำงานอย่างมีระบบที่สะดวกแก่การปฏิบัติและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรนนท์ ศิริโรจน์พานิชย์ (2559) ศึกษาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศควรประชุมวางแผนและจัดทำโครงการการนิเทศจัดทำปฏิทินการนิเทศและเอกสารคู่มือในการปฏิบัติการนิเทศ และแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) กล่าวว่า การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายใน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการและเหตุผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดแล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

2.7.3 การนำแผนไปใช้ พบว่า ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับการนิเทศ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้นิเทศก็ออกไปถึงสถานศึกษาโดยตรงได้สังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนการสอนที่แท้จริง พร้อมทั้ง รับทราบ รับรู้ปัญหาอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ทราบเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรนนท์ ศิริโรจน์พานิชย์ (2559) ศึกษาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินการนิเทศควรมีการจัดกิจกรรมสัมมนาและระดมความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชารี มณีศรี (2542) กล่าวว่า ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นลงมือทำตามโครงการนิเทศที่กำหนดหลักโดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อและเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจรวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา

2.7.4 การประเมินผล พบว่า สถานศึกษาประเมินผลของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทางสถานศึกษาควรมีการตรวจสอบ

ติดตามผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ประเมินความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเมื่อได้ดำเนินการตามแผนไประยะหนึ่งจะมีการตรวจสอบประเมินผลงาน 3 ระยะคือ ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน ประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้รู้จุดอ่อน จุดแข็งข้อบกพร่องและอุปสรรคต่าง ๆ และมีการรวบรวมผลการประเมินข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรนนท์ ศิริรัตนพาดิษฐ์ (2559) ศึกษาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศ ผลการศึกษพบว่า ด้านการประเมินผลการนิเทศควรจัดให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสรุปผลการประเมินโดยจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปผลในแต่ละขั้นตอนตามแผนงาน/โครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา ชิตสิน (2558) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นไปเพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติงานสอนของครูผู้สอนเพื่อกระตุ้นให้ครูได้ตระหนักถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของตน ทั้งด้านที่เป็นปัญหาต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไขและด้านที่ดีซึ่งต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและส่งผลให้โรงเรียนมีนักเรียนที่มีคุณภาพโรงเรียนมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาควรมีการนำข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่มาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการของครู และหาแนวทางในการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างสูงสุด

3.1.2 สถานศึกษาควรมีการสังเกตปัญหาที่พบและจดบันทึกไว้ในระหว่างการดำเนินการนิเทศภายใน มีการประชุมครูเพื่อซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการนิเทศภายใน อีกทั้งดำเนินการนิเทศภายในตามรายละเอียดที่กำหนดในโครงการการนิเทศภายใน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการภายในสถานศึกษาอย่างสูงสุด

3.1.3 สถานศึกษาควรเปรียบเทียบผลการนิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ สรุปผลการประเมินนิเทศภายใน นำผลสรุปการนิเทศภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

3.2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาใน
จังหวัดปทุมธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กฤษดา สิมมะโน. (2552). *ปัญหาการนิเทศการสอนของครูเครือข่ายและครูแกนนำในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1 กลุ่มที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- กาญจนา ชิตสิน. (2558). *การจัดการงานนิเทศการสอนของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- คณาพร คมสัน. *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. รัตนสุวรรณ.
- จุฬารักษ์ โคตรจักร์ และสงวน อินทร์รักษ์. (2563). *กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 [การค้นคว้าอิสระปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดา ยินดีเขต. (2550). *การพัฒนาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครศรีอยุธยา เขต 2.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2547). *การนิเทศการสอนแผนใหม่: Supervision of Instruction*. โพรเฟส.
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). บุรพาสาน.
- ณัฐกัญย์ ใจกันทา. (2561). *กลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 13(2), 47-59.*
- ณัฐณิชา กอวิจิตร. (2557). *การนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนอนุบาลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. ธนรัชการพิมพ์.

- แน่น้อย สารละ. (2548). *สภาพปัญหาในการสอนและความต้องการการนิเทศการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ของครูโรงเรียนเอกชน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- บดีนทร์ เชนต์วิบูลย์. (2558). การนำเสนอแนวทางการจัดการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษของครูต่างชาติในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 11(3), 45-58.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2536). *การบริหารงานวิชาการ*. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การนิเทศการสอน*. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. ศูนย์สื่อเสริม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา*. สืบค้นจาก https://personweb.kku.ac.th/e-administration/BackEnd/Program/Manage/view2.php?FILE_ID=248.
- พาสนา ชลบุรพันธ์. (2560). *รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์. (2554). *หลักการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). *นิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล ทองเนื้อแปด. (2547). *การปฏิบัติการณ์นิเทศการศึกษาตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เมธินี สระโร. (2560). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ราตรี ฤกษ์ดี. (2562). *การนำเสนอกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2538). *หลักการนิเทศการศึกษา*. โรงพิมพ์อาร์ทกราฟิค.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2544). *เทคนิคและทักษะการนิเทศการสอน โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). *การนิเทศการสอน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา : หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุง, เพิ่มเติม)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2526). *หลักการนิเทศการสอน*. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. บุ๊คพอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2564). *แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564*. สืบค้นจาก <http://bsq.vec.go.th>.
- สิริขวัญ สุพรรณคง. (2559). การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 144-154.
- เสรี लाखโรจน์. (2550). *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารและการจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (หน่วยที่ 3, พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อเนก ส่งแสง. (2540). *การนิเทศการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- อามีเนาะ มามู. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการสอนวิชาอิสลามศึกษาของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อิสรนนท์ ศิโรรัตน์พานิชย์. (2559). การนิเทศในโรงเรียนสกลวิทยา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 154-167.
- Ahmad, A. (2020). *Teacher's perception of academic supervision of the school headmaster*. Retrieved from https://www.redalyc.org/journal/279/27964115028/html/?fbclid=IwAR2Yyb-VLVFv2a4Ggg4Quq_-7nTZp9a5hdJr1dEWwqZ7zxaA8roy2YpBvJ4.

- Allen, H.G. (1969). *Analysis and Design of Structural Sandwich Panels*. Pergamon Press, London.
- Fernando, D. M., & Herlihy, B. R. (2010). Supervision of Group Work: Infusing the Spirit of Social Justice. *Journal for Specialists in Group Work*, 35(3), 281-289.
- Franseth, J. (1961). *Supervision as Leadership*. New York: Row Petterson and Company.
- Glickman, C. D. (1990). *Supervision of instruction: A developmental approach*. (2nd ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2018). *Supervision and instructional leadership: A development approach* (10th ed.). New York: Pearson.
- Harris, B.M. (1985). *Supervision Behavior in Education*. (2nd ed). Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Lee, A. & Green, B. (2009). Supervision as Metaphor. *Studies in Higher Education*, 34(6), 615-630.
- Risso, J.F. (2016). *Teacher's and Supervision's perception of current and experiences*. Retrieved from <https://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/3118327>.
- Wallace, M. J. D., Wilcoxon, S. A., & Satcher, J. (2010). Productive and Nonproductive Counselor Supervision: Best and Worst Experiences of Supervisees. *Alabama Counseling Association Journal*, 35(2), 4-13.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขต

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 3๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ชิสเตอร์อุษณีย์ ชีระพัชรรังษี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายยุทธพล เบอรพันธุ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 083-010-6479

ที่ อว.0602.16 (บ) / 39

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ทีฉินันท์ ทูมมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายยุทธพล เบอรพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามโครงการ การศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 083-010-6479

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (บ) 3๓ วันที่ 18 มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริมปรัชญ์ คณินพศุตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายยุทธพล เบอรพันธุ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามโครงการ การศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

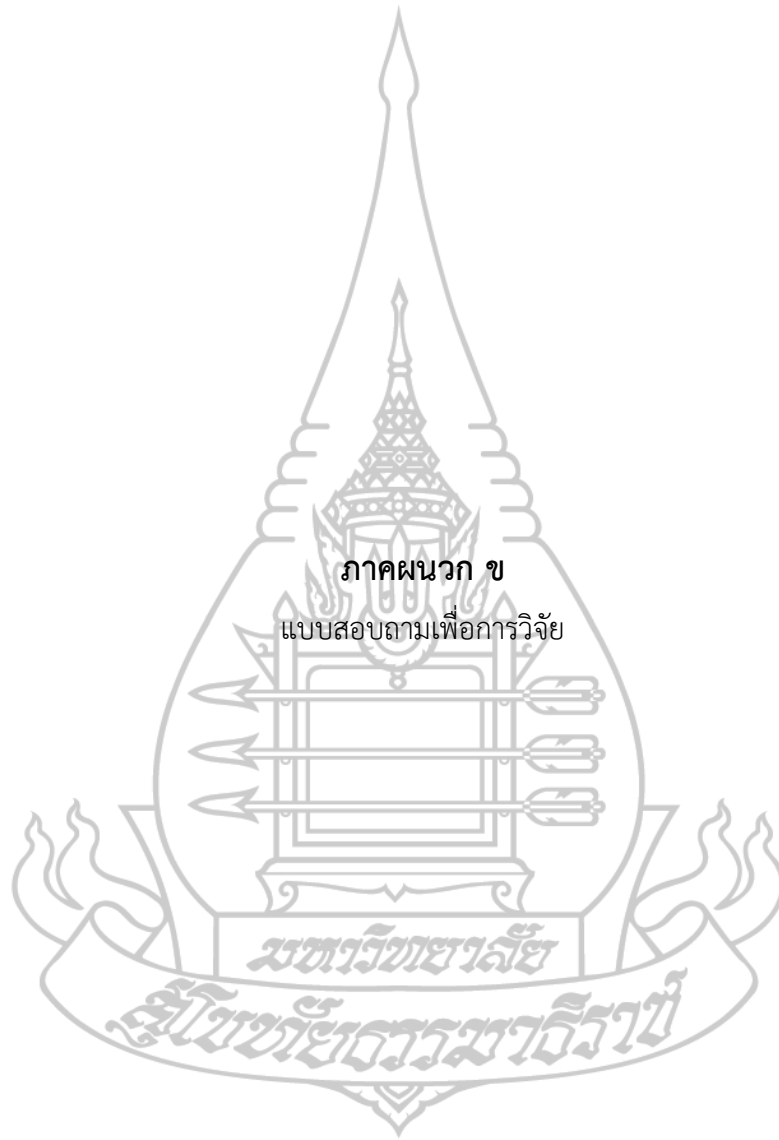
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 083-010-6479

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา
แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
การนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

2. แบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบให้ตรงความจริงมากที่สุด การตอบแบบสอบถามใน
ครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน และการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่อย่างใดหากท่านมีข้อสงสัยประการใด
กรุณาติดต่อ นายยุทธพล เบอรพันธุ์ โทรศัพท์ 083-0106479 e-mail : yuthapolb@gmail.com ID
Line: 0830106479

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการ
วิจัยมา ณ โอกาสนี้

นายยุทธพล เบอรพันธุ์

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30-39 ปี

40-49 ปี

50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน (เศษปีที่มากกว่า 6 เดือน ให้นับเพิ่มอีก 1 ปี)

ต่ำกว่า 10 ปี

10 - 19 ปี

20-29 ปี

30 - 39 ปี

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ในจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5 4 3 2 หรือ 1 ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับสภาพ
ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยได้กำหนดค่าคะแนนดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับน้อย

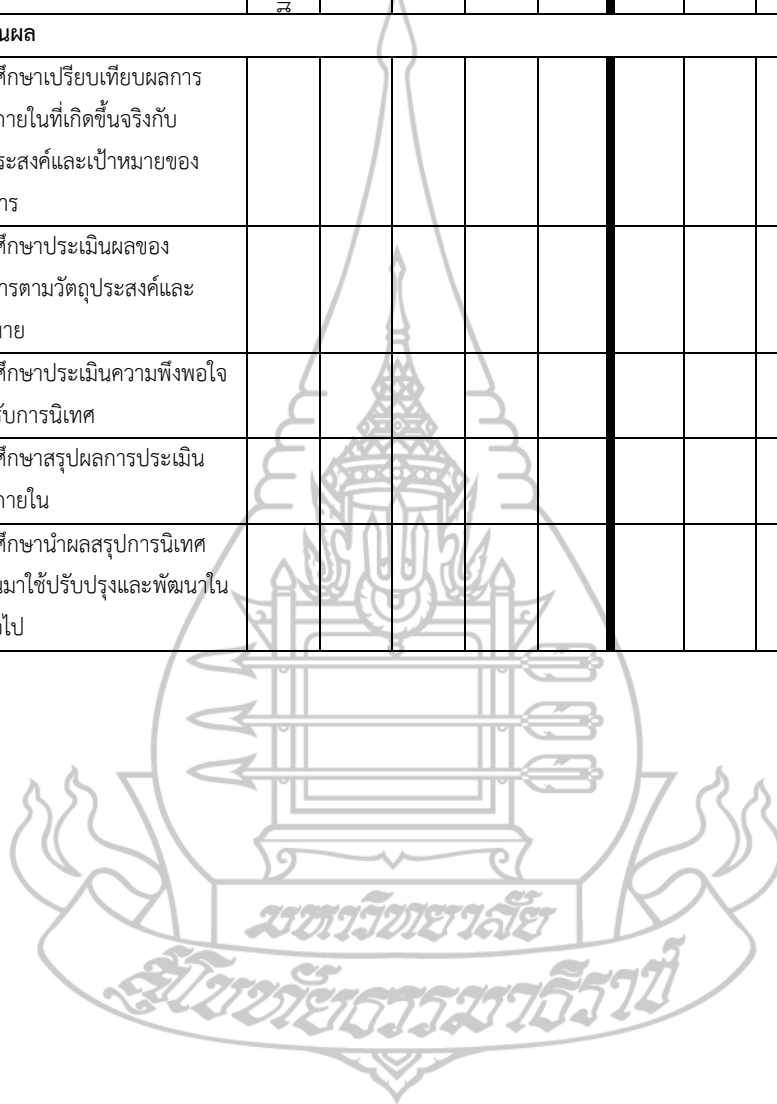
1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

ที่	สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ คาดหวัง ของการนิเทศภายใน	ระดับสภาพปัจจุบัน ของการนิเทศภายใน					ระดับสภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายใน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
(10)	สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการนิเทศ										
(11)	สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรอย่าง เพียงพอเพื่อใช้ดำเนินงานนิเทศ ภายใน										
3. การนำแผนไปใช้											
(12)	สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ ภายในตามรายละเอียดที่กำหนด ในโครงการการนิเทศภายใน										
(13)	สถานศึกษาสังเกตปัญหาที่พบและ จัดบันทึกไว้ในระหว่างกา รดำเนินการนิเทศภายใน										
(14)	ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกัน พิจารณาแก้ไขปัญหาและความ ต้องการของการนิเทศภายใน										
(15)	ผู้นิเทศนำหลักการนิเทศภายในไป ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์และผู้รับการนิเทศ										
(16)	ผู้นิเทศเลือกใช้เทคนิคการนิเทศ ภายในที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ										
(17)	ผู้นิเทศใช้ทักษะการนิเทศภายในได้ เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้รับ การนิเทศ										
(18)	ผู้นิเทศใช้เครื่องมือการนิเทศ ภายในได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ										
(19)	สถานศึกษาประชุมครูเพื่อซักซ้อม ความเข้าใจการดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนดำเนินการ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ นิเทศภายใน										
(20)	สถานศึกษำบันทึกผลการนิเทศ และสรุปผลการนิเทศภายใน										

ที่	สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ คาดหวัง ของการนิเทศภายใน	ระดับสภาพปัจจุบัน ของการนิเทศภายใน					ระดับสภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายใน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4. การประเมินผล											
(21)	สถานศึกษาเปรียบเทียบผลการ นิเทศภายในที่เกิดขึ้นจริงกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของ โครงการ										
(22)	สถานศึกษาประเมินผลของ โครงการตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย										
(23)	สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจ ของผู้รับการนิเทศ										
(24)	สถานศึกษาสรุปผลการประเมิน นิเทศภายใน										
(25)	สถานศึกษานำผลสรุปการนิเทศ ภายในมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาใน ครั้งต่อไป										

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นายยุทธพล เบอรพันธุ์
วัน เดือน ปี เกิด	4 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดปทุมธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	99/49 ม.3 ต.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี 12160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรม แขนงวิชาช่างยนต์ สถาบันราชภัฏพระนคร
ประวัติการทำงาน	พนักงานราชการครู วิทยาลัยการอาชีพศึกษาปทุมธานี ครูผู้ช่วย วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร กรุงเทพฯ ครู วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี ครูชำนาญการ วิทยาลัยการอาชีพศึกษาปทุมธานี

